

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการ
ตามพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กค ๑๐๐๘/๔๗๐ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้กระบวนการแต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการสถาบันคุ้มครองเงินฝากมีความชัดเจน จึงขอหารือประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งบุคลากรดังกล่าว ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสามารถเสนอชื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง และคณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ มีผลใช้บังคับ โดยให้การแต่งตั้งมีผลตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นต้นไปได้หรือไม่

๒. คณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบันคุ้มครองเงินฝาก โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ มีผลใช้บังคับ โดยให้การแต่งตั้งมีผลตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นต้นไปได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า สำนักงานเศรษฐกิจการคลังมีความประสงค์ที่จะขอหารือว่า ก่อนวันที่พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสามารถเสนอชื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง และคณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ รวมทั้งแต่งตั้งผู้อำนวยการโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๘ แห่ง

พระราชบัญญัติเดียวกันได้หรือไม่ ทั้งนี้ ให้การแต่งตั้งมีผลตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๙^๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๘^๒ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอชื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง และให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อำนวยการโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี จะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ในการดำเนินการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้ว่าพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่ก็มีได้หมายความว่า การประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้นจะมีผลใช้บังคับทันที การประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นการแสดงถึงการมีสภาพเป็นกฎหมายของกฎหมายฉบับนั้น ๆ ซึ่งถือได้ว่าประชาชนทั่วไปได้ทราบแล้วเท่านั้น ส่วนการที่กฎหมายฉบับนั้นจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด จำเป็นต้องพิจารณาถึงกำหนดวันใช้บังคับของกฎหมายแต่ละฉบับประกอบด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณามาตรา ๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ แล้ว จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดวันใช้บังคับไว้แน่นอน โดยให้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ทั้งฉบับเริ่มมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นสำหรับกรณีการมีผลใช้บังคับของมาตรา ๑๙ วรรคสอง และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ไว้ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ที่น่าระบบการคุ้มครองเงินฝากในสถาบันการเงินแบบจำกัดวงเงินมาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกเพื่อลดภาระทางการคลังของรัฐ และแทนที่การคุ้มครองเงินฝากในสถาบันการเงินเต็มจำนวนที่จะก่อภาระทางการคลังแก่รัฐมากเกินไป“ ยังไม่มี

^๑ มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันคุ้มครองเงินฝาก” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการคลังและด้านกฎหมายอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ ให้รัฐมนตรีเสนอชื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

^๒ มาตรา ๒๘ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อำนวยการโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

^๓ มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

“หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การฝากเงินกับสถาบันการเงินเป็นประโยชน์ในการออมเงินแก่ประชาชนผู้ฝากเงินในอนาคต และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในปัจจุบันการคุ้มครองเงินฝากเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้รัฐบาลคุ้มครองเงินฝากในสถาบันการเงินเต็มจำนวน ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นผลให้เกิดภาระทางการคลังแก่รัฐมากเกินไป อีก

ผลใช้บังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและคณะรัฐมนตรีจึงยังไม่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๑

ทั้งนี้ยังไม่มีกลไกดำเนินการที่เหมาะสม ดังนั้น เพื่อลดภาระทางการคลังของรัฐดังกล่าว สมควรนำระบบการคุ้มครองเงินฝากแบบจำกัดวงเงินมาใช้ พร้อมทั้งกำหนดกลไกต่างๆ ในการคุ้มครองเงินฝากอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบสถาบันการเงินอันจะเป็นการสนับสนุนการออมเงินในประเทศ และเสริมสร้างความมั่นคงและความมีเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินในภาพรวม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้